

Philippine

Auteur: Els van den Kerkhof

Meer dan mossels

De route start bij het begin van het Philippinekanaal, waar infopanelen inzicht geven in de geschiedenis van Philippine, van vesting tot vissersplaats. Je passeert de Oostbeer, een restant van de oorspronkelijke vesting. Dan volg je fraaie oude zee- en binnendijken, vaak op de grens tussen kleinschalig Belgisch polderland en het strak verkavelde Nederlandse. Je komt langs kreken en kanalen en door het Braakmanbos. Je eindigt op het pittoreske Philipspleintje, wellicht bij een dampende pan mossels!
INKORTINGEN van de route terug naar Philippine zijn mogelijk (10 of 15 km).

Routebeschrijving

1. Philippine

Vanaf bus: Met de rug naar de halte (vanuit Terneuzen) LA en schuin omhoog het dijkje op naar het kanaal.

Vanaf P: RA Laureijnestraat en rechts het trapje op naar het kanaal.

Na het lezen van de infopanelen 'Van vesting tot mosselstad' kun je goed bepaakt op pad. Je daalt RA af (Braakmanweg), passeert de bushalte en gaat wat verder LA het voetpad in door een parkje. Net na de bocht ga je vlak voor een bankje RA het brede graspad op. Aan het eind (bij de zgn. hoogtoren, een gerestaureerd elektriciteitshuisje uit 1921) steek je de weg (Kasteelstraat) over en gaat RD de Philippineweg in.

Na een bocht zie je de Oostbeer, een restant van de grote vesting uit de 80-jarige oorlog, zie infopaneel.

2. Inpolderingen

Je vervolgt de weg zo'n 1,5 km langs de dijk. Op de splitsing (KP 53) even RD en meteen rechts, aan de minst steile kant de boemdijk op (Sint Pietersdijk). (Indien slecht begaanbaar de weg rechts ervan nemen en bij KP 64 route vervolgen) Dit is een oude zeedijk. De steile kant was de landkant, de flauwe de zeekant.

Bijna aan het eind links afdalen en RA over het weggetje. Op de splitsing (KP 64) ga je de grens over, zie de Belgische KP markering en wat verder achter je een grenspaal. Nu eerst 150 m. LA naar de Gezusterkreken, een prachtige pauzeplek met bankje. Je keert terug en gaat LA, Scheurhoekstraat.

Je loopt nu op de grens met België met links het kleinschalige Vlaamse landschap en rechts het verkavelde Nederlandse. Je kijkt uit over kreken en passeert infopunten over de inpolderingen in de loop der eeuwen.

Op de splitsing RA, Hollekensstraat.

Je komt langs de idyllische Bodemloze Put, een ronde poel tussen geboomte, ontstaan na een dijkdoorbraak. Je kunt even LA afdalen naar het water en terug de route vervolgen.

In gehucht Posthoorn ga je LA en 1e RA, Braakmanstraat. Na ongeveer een kilometer kun je kiezen voor RA naar Philippine (zie punt 3) of RD de route vervolgen (zie punt 4).

3. Boomgaard

Na afdaling rechts over het kasseienpad ga je RA (Cathalijneweg), even verder langs een boomgaard. Aan het eind LA (Posthoornstraat). Deze aanhouden door het dorp, afslagen negeren, wordt Gentsebreedstraat. Je komt uit op het Philipsplein. Daar RD (Havenstraat) naar P en bus.

4. Zwartesluisbeek

Je vervolgt de dijk met de 'verkeerskussens'. Na een km. bij KP 52, daal je links af, steenslagpad, wordt graspad en het klaphek door. Je volgt nu de weelderig begroeide Zwartesluisbeek. Bij de bebouwing oversteken naar het Jaagpad en, afwijkend van de markering (!), het rechterpad op gaan, water links. Je volgt dit pad om de boomgaard heen en komt uit bij een gemaal en de weg (Haven). Links van de brug is een infopaneel over De Dodendraad.

De Dodendraad uit WO I was een stroomdraad met 2000 Volt, 350 km lang langs de hele Nederlands-Belgische grens, tussen gebieden van oorlog en vrede. Hij eiste ca. 1000 slachtoffers.

Je keert terug over de brug, gaat RD en 1e LA, Boekhouteweg, langs grenspaal over de kasseienweg. Je komt uit op de Dijckmeesterweg.

Om de brug over het Isabellakanaal is in WO II hevig gestreden. Het was de enige verbinding tussen oost en west Zeeuws-Vlaanderen. Rechts is het herdenkingsmonument.

Je kunt nu kiezen voor RA naar Philippine (zie punt 5) of LA de route vervolgen (zie punt 6).

5. Dijkpaden

Je gaat RA over het fietspad. Na 200 m. vóór een bankje, RA (met hond de weg aanhouden) via een overstapje de grasdijk op. Na het volgende overstapje (KP 34) LA, langs enkele ingegraven bunkertjes uit WO II.

Je volgt nu het steenslagpad met de bochten mee over de dijk. Na wat huizen steek je de weg over en gaat schuin links het veldpad op. Aan het eind de dijk overgaan en beneden (KP14) RA over het graspad. Aan het eind op de weg RA (Mosselverkorting). Je steekt de (Kasteel) straat over, de Weststraat in. Deze komt uit op het Philipsplein. Daar LA (Havenstraat) naar P en bus.

Aan het pittoreske Philipsplein zijn het vroegere stadhuis en een bijzondere koepelkerk (1954) in basilicastijl. En zoek tussen de terrasstoelen eens naar de stenen Oostenrijkse grenspaal uit 1770!

6. Isabellakanaal en Braakmanbos

Op de weg LA en na de brug RA (KP 35), bord Verboden Toegang negeren.

Rechts ligt het Isabellakanaal voor de afvoer van Belgisch polderwater. De betonnen goot links, ooit voor zoetwateraanvoer, is niet meer in gebruik.

Na ruim een kilometer kom je bij een brug (KP 31) en steekt deze RA over.

Aan de overkant, na een stukje klinkerweg, al snel LA langs de slagboom het graspad op, langs de bosrand met rechts jonge aanplant. Dit volgen tot aan de bosrand. Dan ga je de gele-pijlen-markering volgen, ruim 2 km door het bosgebied.

In het bos ga je op een kruising van paden RD en aan het eind RA. Op de vijfsprong RD (voor afkorting RA naar de Isabellaweg), markering aanhouden. Je loopt door een open stukje. Het fietspad even op naar links en vóór de picknicktafel meteen LA. Met pad (en markering) meebuigen naar rechts. Op splitsing bij KP 95 RA, fietspad schuin oversteken en RD. Al snel bij een bankje weer RA. Je passeert een groot veld met picknicktafels en komt via een open gebied uit op de (Isabella)weg. Hier langs afsluitboom en bij trafohokje LA en 1e asfaltweg RA, Nieuwe Stelleweg.

Na het begin van de boemdijk ga je er, na zo'n 300 meter via een overstapje overheen en beneden LA (Oude Zeekering). Aan het eind (KP 71) LA (Kleine Stelledijk). Aan het eind, bij de waterzuiveringsgebouwen van Evides, RA. Wat verder steek je het kanaal over en gaat RA, Lozeschorweg, later Braakmanweg (KP 70). Na 100 meter rechts de dijk op langs het Philippinekanaal.

Na ongeveer een kilometer steek je via de voetgangersbrug over en volgt LA de andere oever. Aan het eind van het kanaal het dijkje oversteken en via Laureijnestraat weer naar de auto (of LA via het Havenplein naar de bushalte). Wel eerst nog even RD naar het gezellige en interessante Philipsplein!

Praktische informatie

Parkeren

Philippine: Havenplein, achter Spar, gratis

Openbaar vervoer

Buurtbus Halte Dorp

Horeca

ONDERWEG IS GEEN HORECA, DUS VOLDOENDE MEENEMEN

Philippine: In den Vlaemschen Pot, indenvlaemschenpot.com 0115-491511 Diverse in Havenstraat

LOGIES Philippine: B&B Aan het Spuikompark, www.bbaanhetspuikompark.nl, T 31 6 14592367

Achtergrondinformatie

Philippine is vernoemd naar de Bourgondische hertog Philips de Schone, die toestemming gaf tot stichting van het stadje. Het moest een concurrent van Antwerpen worden, maar werd slechts een vissersplaats. Het omringende polderland met zee- en binnendijken, kreken en kanalen herinnert steeds aan de relatie met het water als vriend en vijand.

In 1505 werd de Philippinepolder ingedijkt en werd begonnen met de bouw van het stadje. In de 80-jarige oorlog kwamen hierbij een vesting, een kasteel en een haven aan zeearm de Braakman. In de 19e eeuw was het een bloeiende vissersplaats. Vanwege verzanding van de haven werd in 1899 het Philippinekanaal gegraven. Afsluiting van de Braakman in 1952 betekende het einde van de visserscultuur, maar de faam van de mosselrestaurants bleef!

Dit is één van de 14 wandelingen uit de wandelgids 'Wandelen in Zeeuws Vlaanderen', die een goed beeld geven van de veelzijdigheid van Zeeuws Vlaanderen. Deze wandelgids is uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
voor slechts
€ 13,50